

FISCAAL NIEUWS VAN EINDE 2008

Het Belgisch Staatsblad van 29 december 2008 biedt ons tal van fiscale teksten die in sommige gevallen een belangrijke draagwijdte kunnen hebben.

Aanslag- en verjaringstermijnen in geval van fraude De inkomstenbelastingen moeten ten laatste tegen 30 juni van het jaar dat volgt op het aanslagjaar gevestigd worden. De administratie beschikt over een langere aanslagtermijn, nl. tot drie jaar te rekenen vanaf 1 januari van het aanslagjaar, bij niet- of laattijdige aangifte, of wanneer de verschuldigde belasting hoger is dat degene die volgt uit de aangifte. In geval van fraude werd die termijn van drie jaar nog eens verlengd met twee jaar. Deze verlenging met twee jaar wordt door de programmawet van 22 december 2008 op haar beurt met twee jaar verlengd, zodat in geval van fraude de administratie voortaan over een aanslagtermijn van zeven jaar, te rekenen vanaf, in de regel, 1 januari van het aanslagjaar, beschikt.

Inzake BTW verjaart thans de vordering tot voldoening van de BTW bij het verstrijken van het derde kalenderjaar volgend op dat waarin de oorzaak van de opeisbaarheid van de taks zich heeft voorgedaan. In geval van fraude wordt deze termijn tot vijf jaar gebracht, mits schriftelijke bekendmaking van de aanwijzingen van belastingontduiking. De programmawet voorziet in een verlenging tot zeven jaar van deze verjaringstermijn telkens wanneer er overtredingen van de BTW-regels zijn begaan met bedrieglijk opzet of met het oogmerk te schaden. De zevenjarige verjaringstermijn geldt ook wanneer buitenlandse inlichtingen, een rechtsvordering of bewijskrachtige gegevens aantonen dat belastbare handelingen in België niet werden aangegeven of onrechtmatige belastingaftrekken werden toegepast, en nu ook indien deze gevallen aantonen dat er handelingen ten onrechte werden vrijgesteld.

Aanwending van terug te geven belastingen Sinds 2005 heeft de fiscus de mogelijkheid om over te gaan tot een schuldvergelijking tussen de fiscale vorderingen en schulden van de belastingplichtige inzake inkomstenbelastingen (en de ermee gelijkgestelde belastingen) en BTW: de door de Staat terug te betalen bedragen mogen aan de betaling van niet-betwiste belastingschulden (belastingen, taksen, verhogingen, boeten, interesten of kosten) aangewend worden. De programmawet van 22 december 2008 breidt dit systeem uit tot alle belastingen en tot alle niet-fiscale schuldvorderingen waarvan de inning en de invordering worden verzekerd door de FOD Financiën. Vanaf 8 januari 2009 heeft de fiscus dus een veralgemeende mogelijkheid tot schuldvergelijking tussen enerzijds de fiscale vorderingen van de belastingplichtige en anderzijds alle fiscale en niet-fiscale vorderingen van de Staat waarvoor de FOD Financiën bevoegd is. Dit kan gevolgen hebben voor b.v. iemand die een recht heeft op een fiscale teruggave enerzijds maar anderzijds eveneens schuldenaar is van een (zelf niet fiscale) geldboete.

Bewaartermijn voor boeken en bescheiden De bewaartermijn voor alle boeken en bescheiden aan de hand waarvan het bedrag van de belastbare inkomsten kan worden vastgesteld bestaat voortaan (sinds 29 december 2008) tot het einde van het zevende jaar of het zevende boekjaar dat de belastbare periode volgt. Dit geldt ook voor de gegevens met betrekking tot de analyses, de programma's en het beheer van de computersystemen (*programmawet van 22 december 2008*). Deze wijziging heeft een verdere harmonisering tot gevolg met de zevenjarige bewaartermijn die reeds gold op boekhoudkundig en BTW-vlak (te rekenen vanaf de 1 januari van het jaar dat volgend op de datum ervan).

Onderzoekstermijn De verlenging van de aanslagtermijn (*zie hierboven*) in geval van fraude gaat in de inkomstenbelasting gepaard met eenzelfde verlenging van de controletermijn. Deze is thans van vijf jaar, en wordt ook, vanaf 29 december 2008, met twee jaar verlengd. Om haar onderzoeksbevoegdheden na het verstrijken van de gewone controletermijn van drie jaar, gedurende vier in plaats van twee extrajaren, nog uit te oefenen, moet wel de fiscus vooraf schriftelijk en op nauwkeurige wijze de belastingplichtige in kennis stellen van de aanwijzingen van belastingontduiking die ten opzichte van hem bestaan.

Inzake BTW bevat het Wetboek geen termijnen gedurende dewelke de onderzoeksverrichtingen mogen worden gesteld. De onderzoeken tijdens het vierde tot zevende kalenderjaar mogen er uitsluitend op gericht zijn de fraude in hoofde van de belastingplichtige aan te tonen.

Verzoekstermijn voor een ambtshalve ontheffing Vanaf 29 december 2008 wordt de termijn voor de ambtshalve ontheffing van drie jaar tot vijf jaar gebracht, voor iedere overbelasting die het gevolg is van materiële vergissingen of dubbele belasting, of die zou blijken uit nieuwe bescheiden of feiten waarvan de laattijdige mededeling door de belastingplichtige verantwoord is door gewettigde redenen. Zo zal in die gevallen nog een ontheffing kunnen worden verleend voor een overbelasting die werd gevestigd in 2005, in de mate dat zij voor 31 december 2009 aan de administratie wordt medegedeeld of door haar wordt vastgesteld.

Nog op te merken:

Abnormale en goedgunstige voordelen. Wanneer een abnormaal en goedgunstig voordeel (b.v. overdreven facturatie van kosten of verrichtingen tussen twee Belgische vennootschappen) zich in de belastbare basis van de begunstigde terugvindt, stelden bepaalde rechtelijke beslissingen dat de uitgave bij de betaler zonder meer moest toegestaan worden: zoniet zou een dubbele belasting ontstaan. Vanaf het aanslagjaar 2008, had de wetgever, in het voordeel van de fiscus, een einde gesteld aan de controverse die dikwijls in het voordeel van de belastingplichtige uitdraaide: de toevoeging in de basis van de begunstigde gebeurde “onverminderd de toepassing” van de voorwaarden voor de aftrek van de beroepskosten. De verwerping van kosten van deze aard kon dus niet meer goedge maakt worden door naar het begrip van abnormaal of goedgunstig voordeel te grijpen. Het Grondwettelijke Hof heeft in een arrest van 6 november 2008 (*nr 151/2008*) gevonden dat “gelet op de aard zelf van abnormale of goedgunstige voordelen, een risico bestaat op een oneigenlijk gebruik van de regeling”, en dat het nieuwe stelsel “van dien aard kan zijn dat dit risico daardoor wordt voorkomen”, en dus redelijk verantwoord is.

Registratie van ondernemers en onroerende werkzaamheden Vanaf 1 januari 2009 geldt er een verplichting tot inhouding en storting van 15% van het bedrag van de factuur (zonder BTW) bij elke betaling aan een aannemer of onderaannemer van onroerende werkzaamheden, die fiscale schulden heeft, ongeacht of hij al dan niet geregistreerd is. Bovendien kan de medecontractant van de aannemer of van de onderaannemer die niet correct inhoudt of stort hoofdelijk aansprakelijk gesteld voor de fiscale schulden van deze aannemer of onderaannemer ten belope van 35% van de prijs van de werken. Gelijkaardige verplichtingen bestaan ook op het vlak van de sociale zekerheid.

© J.M. Cougnon Belastingadviezen en expertise BVBA- Januari 2009